

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Виконавчого комітету
Кропивницької міської ради
13 грудня 2022 року № 906

ПРАВИЛА

користування міським пасажирським електричним транспортом Кропивницької міської територіальної громади

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Правила користування міським пасажирським електричним транспортом Кропивницької міської територіальної громади (надалі - Правила) визначають порядок проїзду і його оплати, права та обов'язки пасажирів, а також взаємовідносини перевізників і пасажирів під час надання транспортних послуг.

1.2. Правила обов'язкові для виконання усіма працівниками підприємств міського електротранспорту незалежно від форми власності (далі - Підприємство), які надають послуги з перевезення пасажирів та їх багажу тролейбусами, а також пасажирами.

2. ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. У цих Правилах терміни мають таке значення:

2.1.1. **Багаж** - вантаж, який не належить до ручної поклажі, розміри якого не перевищують 100 x 50 x 30 сантиметрів (одночасно за всіма вимірами), вагою від 10 до 40 кілограмів, а також довгомірні предмети завдовжки більше 150 сантиметрів та діаметром понад 10 сантиметрів, які перевозить пасажир;

2.1.2. **Вартість проїзду** - економічно обґрунтована вартість проїзду у міському пасажирському електричному транспорті (тролейбусі), визначена відповідно до чинного законодавства України Виконавчим комітетом Кропивницької міської ради з урахуванням соціальних нормативів у сфері оплати праці, задоволення підприємницького інтересу, вартості запчастин та інших витрат на експлуатацію міського електричного транспорту (тролейбусів);

2.1.3. **Водій** - особа, яка керує транспортним засобом і має відповідне посвідчення встановленого зразка;

2.1.4. **Графік руху** - відомості про час і послідовність виконання рейсу;

2.1.5. **Договір про організацію надання транспортних послуг з перевезення міським електричним транспортом** - документ, який визначає відносини між організатором регулярних пасажирських перевезень та підприємством-перевізником щодо організації пасажирських перевезень міським електричним транспортом, який вважається укладеним з моменту його підписання сторонами;

2.1.6. **Електронний квиток** - проїзний документ встановленої форми, який після реєстрації в автоматизованій системі оплати проїзду дає право пасажирові на одержання транспортних послуг;

2.1.7. **Зупинка** - спеціально обладнаний пункт на маршруті (лінії) для очікування тролейбуса та посадки (висадки) пасажирів;

2.1.8. **Зупинка «на вимогу»** - зупинка, на якій транспортні засоби зупиняються тільки тоді, коли на ній є пасажир, а у разі їх відсутності, коли пасажир, які перебувають в салоні транспортного засобу, бажають вийти на цій зупинці, при цьому завчасно сповістивши водія;

2.1.9. **Квиток** - проїзний документ встановленої форми, який надає право пасажиру на одержання транспортних послуг;

2.1.10. **Кондуктор** - працівник (персонал) перевізника, який виконує функції із забезпечення контролю оплати проїзду пасажиром, здійснює продаж разових проїзних квитків, проїзних квитків тривалого користування, перевіряє наявність і відповідність документів, що підтверджують право пільгового проїзду, дотримання норм цих Правил;

2.1.11. **Контролер** - працівник (персонал) перевізника, уповноважений ним здійснювати контроль за оплатою проїзду і перевезенням багажу пасажиром;

2.1.12. **Організатор перевезень** - виконавчий орган місцевого самоврядування, який відповідно до законодавства України уповноважений організувати пасажирські перевезення. На території Кропивницької міської територіальної громади - управління транспорту та зв'язку Кропивницької міської ради;

2.1.13. **Пасажир** - особа, якій надається послуга з перевезення міським автомобільним транспортним засобом (тролейбусом), та яка не бере участь у керуванні ним;

2.1.14. **Паспорт маршруту** - документ, що містить схему руху маршруту, розклад руху, графіки режимів праці та відпочинку водіїв тощо;

2.1.15. **Рейс** - рух транспортного засобу від початкової до кінцевої зупинки маршруту;

2.1.16. **Розклад руху** - сукупність графіків руху тролейбусів, що містить відомості про час, місце, послідовність виконання рейсів;

2.1.17. **Ручна поклажа** - вантаж, розміри якого не перевищують 60 x 40 x 20 сантиметрів вагою до 10 кілограмів включно, а також довгомірні предмети завдовжки до 150 сантиметрів та діаметром до 10 сантиметрів, які перевозить пасажир. До ручної поклажі також відносяться і безоплатно перевозяться пасажиром одна пара лиж, велосипед, дитячі санки, дитячий та інвалідний візок;

2.1.18. **Схема маршруту** - картографічне зображення маршруту;

2.1.19. **Посвідчення встановленого зразка** - вид документа пасажира для регулярних пасажирських перевезень, що надає право на пільгове перевезення, який затверджується та видається відповідним органом;

2.1.20. **Проїзний документ** - квиток, електронний квиток, проїзний квиток тривалого користування або посвідчення встановленого зразка, який надає право пасажиру на одержання транспортних послуг;

2.1.21. **Пільга** - право пасажира на безоплатний проїзд;

2.1.22. Штраф - вид адміністративного стягнення за безквитковий (неоплачений) проїзд пасажирів, в тому числі без компостування проїзного документа, проїзд за відсутності посвідчення встановленого зразка, яке надає право на пільгу, а також перевезення без наявності проїзного документа дитини віком від 7-ми до 16-ти років або неоплачене перевезення багажу чи ручної поклажі, розміри яких перевищують габарити, встановлені цими Правилами. Розмір штрафу визначається Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Інші терміни, що використовуються у цих Правилах, уживаються у значенні, установленому статтею 1 Закону України «Про міський електричний транспорт» та пунктом 5 Правил надання послуг міським електричним транспортом, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року № 1735.

3. ВАРТІСТЬ, ПОРЯДОК ОПЛАТИ ПРОЇЗДУ, ВИДИ ПРОЇЗНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА ПОРЯДОК ЇХ ПРИДБАННЯ

3.1. Тариф на здійснення перевезень є регульованим та встановлюється шляхом прийняття відповідного рішення Виконавчим комітетом Кропивницької міської ради.

3.2. Види проїзних документів для оплати проїзду

3.2.1. Разовий квиток - проїзний документ встановленої форми, який надає право пасажирові на одержання транспортних послуг;

3.2.2. Проїзні квитки тривалого користування - квитки встановленого перевізником зразка із зазначеним на них терміном дії.

3.3. Для оплати проїзду використовуються такі тарифні плани:

3.3.1. «Разова поїздка» - тариф, який застосовується при купівлі разового проїзного квитка та надає можливість однієї поїздки від початкової до кінцевої зупинки;

3.3.2. «Тривале користування» - тариф, який дає право на необмежену кількість поїздок у транспортних засобах перевізника протягом 30 календарних днів від дати покупки;

3.3.3. «Квиток у контролера» - сума, що сплачується пасажиром у разі виявлення факту безоплатного проїзду, у двадцятикратному розмірі від вартості проїзду, на підставі документів, що надаються контролером.

3.4. Порядок оплати проїзду:

3.5. Право на проїзд надає квиток, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - електронний квиток та документи для пільгового проїзду.

3.6. Право на перевезення у транспортних засобах багажу, який перевищує встановлені до нього вимоги по вазі та габаритах, дає квиток, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - електронний квиток.

3.7. Право на проїзд у транспортних засобах особам, що користуються пільгою, надається за наявності оригіналу посвідчення особи встановленого

зразка чи оригіналу довідки, на підставі якої надається пільга, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - електронного квитка, який видається на безоплатній основі.

3.8. Перевезення багажу, який перевищує встановлені до нього вимоги по вазі та габаритах, складає повну вартість разової поїздки та не залежить від наявності у пасажирів будь-якої пільги на проїзд.

3.9. Пасажир, який не має квитка, оригіналу посвідчення особи встановленого зразка чи оригіналу довідки, на підставі якої надається пільга, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - електронного квитка, зайшовши у транспортний засіб, зобов'язаний одразу оплатити вартість проїзду працівнику перевізника та отримати документ, на підставі якого виконуються пасажирські перевезення.

3.10. Квиток, оригінал посвідчення особи встановленого зразка чи оригінал довідки, на підставі якої надається пільга, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - електронний квиток, дають право на одну поїздку в межах від початкової до кінцевої зупинки.

3.11. Пасажир, який має квиток, оригінал посвідчення особи встановленого зразка чи оригінал довідки, на підставі якої надається пільга, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - електронний квиток, зайшовши у транспортний засіб, зобов'язаний одразу пред'явити оригінал відповідного документа, в т.ч. для реєстрації проїзду в автоматизованій системі обліку оплати проїзду.

3.12. Пасажир, отримавши від працівника перевізника квиток, зобов'язаний зберігати його разом із електронним квитком, оригіналом посвідчення особи встановленого зразка чи оригіналом довідки, на підставі якої надається пільга, на підставі яких проведено реєстрацію чи оплату такого проїзду, до завершення поїздки.

3.13. Пасажир вправі оплатити повну вартість проїзду іншого пасажирів.

3.14. Посадка та висадка пасажирів на тролейбусних маршрутах здійснюється виключно на зупинках громадського транспорту, що передбачені паспортом маршруту, з дотриманням вимог Правил дорожнього руху.

3.15. Контроль оплати проїзду

3.15.1. Контроль оплати проїзду здійснюють контролери, які повинні мати при собі посвідчення, карту-жетон та квитанції встановленого зразка;

3.15.2. Контроль оплати проїзду може здійснюватись як під час руху транспортного засобу на маршруті, так і під час здійснення зупинки транспортного засобу на зупинці громадського транспорту, яка передбачена паспортом маршруту;

3.15.3. Контроль здійснюється методом перевірки правових підстав проїзду пасажирів в транспортному засобі;

3.15.4. Відсутність закомпостованого проїзного документу та безоплатне перевезення пасажиром дитини віком від 7-ми до 16-ти років або неоплаченого багажу тягне за собою відповідальність, передбачену чинними нормативно-правовими актами.

Контролер має право розглядати справи про адміністративні правопорушення та накладати адміністративні стягнення, передбачені статтею 119, абзацом третім статті 134, абзацом четвертим статті 135 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Штрафи за порушення вимог цих Правил накладаються та стягуються на місці контролерами.

У разі виникнення спірних питань щодо оплати за проїзд, притягнення до відповідальності за безквитковий проїзд, перевезення неоплаченого багажу тощо, пасажир зобов'язаний покинути транспортний засіб разом з контролерами на найближчій зупинці для вирішення спірного питання. У разі неможливості розв'язати спірне питання на місці, контролер звертається до органів поліції;

3.15.5. Злісною непокорою законному розпорядженню або вимозі працівника транспорту, який здійснює контроль за перевезенням пасажирів, вважаються: відмова від пред'явлення для контролю проїзних документів, документів на право безкоштовного або пільгового проїзду або відмова від оплати проїзду та штрафу, або намагання пасажирів у той або інший спосіб уникнути штрафних санкцій при неодноразовій вимозі таких дій з боку контролерів. Вказані дії тягнуть за собою відповідальність, передбачену законодавством України.

3.16. Перервана поїздка

3.16.1. У випадку неможливості проїзду пасажирів до свого кінцевого пункту призначення з причини несправності транспортного засобу, такий пасажир пересідає на інший транспортний засіб того ж виду та маршруту, який йде слідом за графіком, та продовжує свою подорож, за умови пред'явлення разового квитка, який він отримав при здійсненні оплати проїзду у транспортному засобі, де виникла несправність. При цьому проведення повторної оплати проїзду здійснювати не потрібно;

3.16.2. У випадку неможливості пасажирів завершити поїздку внаслідок припинення руху транспортного засобу у потрібному напрямку з причин, за які несе відповідальність перевізник, пасажир має право на компенсацію проїзду, шляхом повернення йому коштів за оплату проїзду;

3.16.3. У випадку неможливості проїзду пасажирів до свого кінцевого пункту призначення з причин, що не залежать від перевізника (дорожньо-транспортна пригода, неналежний стан дорожнього покриття, інженерні ремонти, акції громадської непокори, мітинги та інше) надання транспортних послуг зупиняється без будь-яких зобов'язань перед пасажиром з боку перевізника;

3.16.4. Пасажир, який вийшов із транспортного засобу, не має права повторно використати разовий проїзний квиток чи електронний квиток у іншому транспортному засобі того ж маршруту.

3.17. З метою безпеки проїзд дітей віком до 7-ми років включно дозволяється лише при їх супроводі дорослим. Проїзд організованих груп дітей здійснюється виключно з супроводом вихователів чи інших відповідальних осіб.

3.18.3 метою безпеки та комфорту інших пасажирів працівники перевізника мають право не дозволяти пасажиру пронесення в салон транспортного засобу речей, предметів чи багажу, якщо є всі підстави вважати, що вони можуть завдати шкоди іншим пасажирам чи створять їм дискомфорт.

3.19. Спірні питання, які виникають між працівниками Підприємства і пасажирами в салоні рухомому складі, вирішуються на місці або адміністрацією Підприємства згідно з підпорядкованістю. У разі непогодження пасажир з рішенням адміністрації Підприємства, пасажир може звернутися до посадових осіб Кропивницької міської ради, а також до суду в установленому порядку.

4. ОBOB'ЯЗКИ, ПРАВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ МІСЬКОГО ЕЛЕКТРОТРАНСПОРТУ

4.1. Працівники підприємств, зазначені в пункті 1.2 цих Правил, зобов'язані забезпечувати якісне обслуговування пасажирів, які перебувають у рухомому складі та на зупинках, створювати для них необхідні зручності, уживати всіх заходів для запобігання нещасному випадку з ними або дорожньо-транспортній пригоді, надавати допомогу інвалідам, які користуються міським електротранспортом, бути акуратно одягненими, увічливими у спілкуванні з пасажирами та одночасно вимагати від них неухильного виконання цих Правил.

4.2. Під час виконання службових обов'язків працівники підприємств зобов'язані дотримуватися вимог цих Правил та інших нормативно-правових актів, що регламентують роботу міського електричного транспорту.

4.3. У разі загрози безпеці руху працівники міського електротранспорту зобов'язані здійснити термінові заходи щодо зниження швидкості руху або зупинці тролейбуса.

4.4. Підприємства несуть відповідальність за шкоду, заподіяну здоров'ю і майну пасажирів, а також довкіллю, згідно із законодавством.

4.5. У разі непередбачених подій, які спричинили зупинку рухомого складу на маршруті більше ніж на 10 хвилин, Підприємство на запит пасажирів надає довідку про тривалість затримки.

4.6. Водії тролейбуса під час роботи на лінії зобов'язані:
мати відповідне посвідчення водія тролейбуса, шляховий лист;
перед виїздом на маршрут пройти медичний огляд, дотримуватись визначеного режиму праці та відпочинку;
перевіряти технічний та санітарний стан рухомого складу перед початком та в процесі роботи на відповідність вимогам Правил експлуатації трамвая та тролейбуса;

під час роботи на маршруті дотримуватись вимог Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року №1306, цих Правил, посадової інструкції та виконувати вказівки диспетчера;

суворо дотримуватись визначеного маршруту та розкладу руху, забезпечувати безпечний та регулярний рух;

зупинятися на кожній визначеній розкладом руху зупинці, у тому числі при виїзді з депо на маршрут та заїзді до депо;

не від'їжджати від зупинки з відчиненими дверима тролейбуса і не відчиняти їх до повної зупинки, негайно зупинитися у разі відкривання дверей під час руху;

нагадувати пасажиром про необхідність оплати проїзду, провозу багажу та пред'явлення проїзних документів кондукторові чи контролерові, а також про те, що слід бути уважними та не забувати свої речі при виході з транспортного засобу;

чітко оголошувати назву кожної зупинки та наступної за нею, а у разі тимчасової зміни схеми руху маршруту - оголошувати про це на кожній зупинці;

зупиняти тролейбус для посадки та висадки пасажирів на відстані не більше ніж 0,5 метра від краю проїзної частини дороги, а у випадку облаштування зупинки «заїзною кишенею» - не більше 2 м від її початку;

здійснювати регулювання освітлення та опалювання тролейбуса;

вживати необхідних заходів для безпеки руху тролейбуса та пасажирів;

перед зачиненням дверей постійно робити оголошення «Обережно, двері зачиняються»;

стежити за виконанням пасажирами цих Правил, сприяти контролерам у проведенні контролю оплати проїзду;

обмежувати посадку пасажирів через передні двері, за винятком інвалідів, пасажирів з дітьми, громадян похилого віку, посадових осіб, які мають безпосереднє відношення до руху, та посадку через усі двері в разі перевантаження тролейбуса;

у зимовий період очищати підніжки транспортного засобу від снігу та льоду;

сприяти посадці-висадці в тролейбусах, пристосованих для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями, пасажирам, які користуються інвалідною коляскою, дотримуючись вимог пункту 1.7 Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306.

4.8. Водіям тролейбуса забороняється:

починати рух до повного зачинення дверей та відчиняти їх до повної зупинки автобуса;

порушувати схему руху маршруту, інтервал та розклад руху;

перевозити в салоні тролейбуса гострі предмети, пожежонебезпечні, вибухові, отруйні, їдкі та наркотичні речовини, інші небезпечні предмети;

перевозити тварин, крім передбачених законодавством випадків;

розмовляти по телефону без допоміжного обладнання та розмовляти з пасажирами, їсти, пити, палити (використовувати електронні сигарети) під час руху автобуса, в тому числі на зупинках громадського транспорту;

здійснювати роботу з перевезення пасажирів у майках, коротких шортах, взутті, яке належним чином не фіксується на нозі;

відтворювати в салоні автобуса музику, звуки фільмів чи інші звукові сигнали, крім передачу про поїздки (передача звуку може здійснюватися на індивідуальні навушники пасажирів, а на салон – лише під час нерегулярних перевезень за згодою всіх пасажирів);

порушувати вимоги цих Правил, Правил дорожнього руху та інших нормативно-правових актів в сфері пасажирських перевезень;

продавати пасажирам квитки, а у разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - реєстрацію проїзду під час керування транспортним засобом.

4.9. Водій тролейбуса має право:

на безпечні умови праці;

вимагати від пасажирів виконання обов'язків, передбачених цими Правилами, а також норм поведінки в громадських місцях;

у випадку порушення пасажиром або групою пасажирів цих Правил чи інших норм законодавства, водій вправі зупинити транспортний засіб з дотриманням Правил дорожнього руху, де буде відсутня загроза безпеці пасажирів, та вимагати від порушників покинути транспортний засіб, а при їх відмові та продовженні протиправних дій викликати працівників поліції;

не допускати до поїздки пасажирів, які перебувають у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, порушують громадський порядок, мають при собі небезпечні вантажі, зокрема легкозаймисті, вибухонебезпечні і такі, що можуть забруднити транспортний засіб чи одяг пасажирів;

перевіряти наявність та правильність оформлення документів у кондукторів та контролерів.

4.10. Кондуктор тролейбуса має право:

вимагати від пасажирів виконання обов'язків, передбачених цими Правилами;

вимагати від пасажирів звільнення салону при порушенні ними цих Правил в частині дотримання їх обов'язків;

вимагати від пасажирів оплати за проїзд чи його реєстрації, пред'явлення документів, які підтверджують право на проїзд та за їх відсутності стягнути оплату за проїзд. У разі відмови пасажирів від оплати чи реєстрації проїзду, звернутись до водія, щоб він зупинив транспортний засіб, запропонувати порушнику (пасажиру) покинути транспортний засіб, а у випадку його відмови - викликати працівників поліції;

не допускати до поїздки пасажирів, які не мають квитків, не пред'являють оригінал посвідчення встановленого зразка чи оригінал довідки, на підставі якої надається пільга, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - електронного квитка, перебувають у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, порушують громадський порядок, мають при собі небезпечні вантажі, зокрема легкозаймисті, вибухонебезпечні і такі, що можуть забруднити транспортний засіб чи одяг пасажирів;

надавати пасажирам довідки з питань роботи підприємств й оплати за проїзд.

4.11. Кондуктор тролейбуса зобов'язаний:

справляти плату за проїзд, здійснювати реєстрацію проїзду, видавати пасажиру квиток;

мати при собі службове посвідчення, квитково-обліковий аркуш, разові квитки, а також розмінну монету;

пройти передрейсовий та післярейсовий медичний огляд;

приступити до роботи в охайному вигляді, бути одягненим у спеціальну накидку яскравого кольору;

запропонувати пасажирові пред'явити документи, що підтверджують право на проїзд, та за їх відсутності висадити пасажир на наступній зупинці;

у випадках настання екстрених та непередбачуваних ситуацій, надавати необхідну допомогу водію, пасажиром та іншим учасникам дорожнього руху;

організувати евакуацію пасажирів при надзвичайній ситуації, здійснювати роз'яснювальну роботу та не допускати паніки серед пасажирів;

при настанні дорожньо-транспортної пригоди встановити свідків такої пригоди та записати їх контактні дані;

підтримувати салон транспортного засобу в чистоті та охайності, зокрема сидіння, поручні, підлогу;

не палити або користуватись електронними сигаретами в салоні тролейбуса під час руху, та на кінцевих зупинках громадського транспорту;

звертатися до посадових осіб Підприємства та працівників Національної поліції України у разі порушення пасажиром цих Правил.

4.12. Контролер тролейбуса зобов'язаний:

мати службове посвідчення, нагрудний знак (жетон, картку тощо) з особистим номером контролера, квитанції встановленого зразка, а також засоби, необхідні для вимірювання ваги та лінійних розмірів багажу;

попередньо повідомити водія про початок проведення контролю, пред'явивши своє службове посвідчення;

на першу вимогу пасажир пред'явити своє службове посвідчення, повідомити про місце роботи, телефон та місцезнаходження підприємства;

зробити відмітку про проведений контроль у відповідній дорожній документації та зафіксувати карткою перевірку обладнання АСОП.

у разі відмови від сплати штрафу або порушення пасажиром громадського правопорядку звернутися до органів Національної поліції.

4.13. Контролер тролейбуса має право:

поза чергою входити в салон тролейбуса через передні двері;

перевіряти дотримання пасажиром їх обов'язків, передбачених цими Правилами, та вживати заходів з усунення порушень таких обов'язків, у тому числі через висадку правопорушника на найближчій зупинці та доставлення його до територіального підрозділу Національної поліції;

вилучати у пасажирів недійсні проїзні документи, а також недійсні документи, які засвідчують право пільгового проїзду;

приймати оплату штрафу за безоплатний проїзд та відсутній проїзний документ на місці, з обов'язковою видачею квитанції встановленого зразка про оплату штрафу;

прохати пасажирів під час здійснення перевірки бути ввічливими та не перешкоджати законним діям контролерів;

використовувати засоби відеофіксації під час проведення контролю.

4.14. Відповідальність за виконання зобов'язань щодо перевезення пасажирів згідно із договором про організацію надання транспортних послуг, відшкодування збитків, заподіяних здоров'ю і майну пасажирів, а також довіллю, надання інформації про фактичні обсяги транспортних послуг покладається на перевізника згідно з Законом України «Про міський електричний транспорт».

5. ОБОВ'ЯЗКИ ТА ПРАВА ПАСАЖИРІВ

5.1. Пасажир тролейбуса має право:

на безпечне та якісне перевезення;

висувати вимоги до перевізника щодо виконання ним умов договору про організацію надання транспортних послуг з перевезення міським електричним транспортом;

перевозити тварин у встановленому законодавством порядку;

звільняти місця для інших людей;

перевозити безоплатно одну одиницю багажу за умови, що його розміри не перевищують 100 x 50 x 30 сантиметрів (одночасно за всіма вимірами), вагою до 20 кілограмів, а також довгомірні предмети завдовжки більше 150 сантиметрів та діаметром понад 10 сантиметрів;

безоплатно перевозити ручну поклажу в кількості не більш як дві одиниці;

безоплатно провозити з собою одну дитину віком до 7-ми років включно без права зайняття нею окремого місця;

одержувати від перевізника або водія інформацію про послуги з перевезень;

здійснювати посадку/висадку у транспортний засіб через передні двері мають право вагітні жінки, особи з інвалідністю, пасажирів з дітьми до 7-ми річного віку;

на компенсацію заподіяної внаслідок перевезення шкоди.

5.2. Пасажир тролейбуса зобов'язаний:

дотримуватись вимог цих Правил;

мати при собі квиток на проїзд, а у разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - провести реєстрацію електронного квитка через вказану систему, за наявності права на пільговий проїзд - оригінал посвідчення встановленого зразка або оригінал довідки, на підставі якої надається пільга;

зберігати квиток до кінця поїздки і пред'являти його на вимогу осіб, що мають право здійснювати контроль;

здійснювати посадку (висадку) лише після повної зупинки тролейбуса; оплатити перевезення багажу та ручної поклажі згідно з вимогами цих Правил;

у разі настання дорожньо-транспортної пригоди надати можливу допомогу потерпілим і повідомити про це органам поліції;

поважати працю перевізника, його працівників (персоналу) та інших осіб, які будуть задіяні у процесі організації пасажирських перевезень і надання транспортних послуг (оператор). У разі необхідності, сприяти їм у виконанні ними службових обов'язків;

дотримуватись вимог водія, кондуктора та контролера, що не суперечать цим Правилам або іншим нормативно-правовим актам;

дбайливо ставитись до майна перевізника, пасажирів та інших осіб, які будуть задіяні у процесі організації пасажирських перевезень і надання транспортних послуг (оператор);

дотримуватись порядку і чистоти в салонах транспортних засобів;

з метою безпеки, при очікуванні транспортного засобу на зупинці громадського транспорту, не підходити ближче ніж 0,5 м до краю проїжджої частини до його повної зупинки;

бути уважним та обережним при посадці і висадці з транспортного засобу;

сидіти або стояти в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування, дотримуючись правил безпеки;

одразу ж після входу у транспортний засіб оплатити вартість свого проїзду та перевезення багажу, який перевищує встановлені до нього вимоги по вазі та габаритах, або зареєструвати електронний квиток;

сплатити штраф за неоплату проїзду чи не здійснення його реєстрації і перевезення багажу понад встановлену для нього вагу і габарити;

не затримуватися біля дверей транспортного засобу та не загороджувати багажем підходи до них, не заважати входу і виходу пасажирів, а також відкриттю/закриттю дверей.

5.3. Пасажиру тролейбуса забороняється:

здійснювати поїздки без квитка, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - без реєстрації електронного квитка; для пільгового проїзду - без оригіналу посвідчення особи встановленого зразка чи оригіналу довідки, на підставі якої надається пільга;

палити або користуватись електронними сигаретами, приймати наркотичні засоби або вживати алкоголь всередині транспортних засобів та на зупинках громадського транспорту;

здійснювати будь-які дії, які можуть негативно впливати на послуги перевізника, його працівників (персоналу) пасажирів, інших осіб, які будуть задіяні у процесі організації пасажирських перевезень і надання транспортних послуг (оператор), або їх майно;

перевозити зброю (крім особливих випадків - перевезення службової та мисливської зброї), вибухові, отруйні, інфекційні, радіоактивні, з неприємним запахом речовини, спирт (в тому числі алкогольні напої у незакритому вигляді),

бензин, гас, ацетон та інші вогнебезпечні, легкозаймисті, самозаймисті речовини, а також ручну поклажу, яка може забруднити салон чи верхній одяг пасажирів;

під час руху відвертати увагу водія від керування транспортним засобом та заважати йому в цьому;

відчиняти двері транспортного засобу під час руху, крім потреби запобігання нещасному випадку;

перешкоджати закриттю дверей та використовувати для поїздки підніжки і виступи транспортних засобів;

перебувати в кабіні водія;

проїжджати в одязі, що забруднить одяг пасажирів, їх багаж або особисті речі, обшивку салону та сидіння;

висовуватись з вікон під час руху транспортного засобу;

слухати музику та розмовляти по телефону занадто голосно, що може заважати водію і іншим пасажиром;

смітити в салоні, псувати салон та його обладнання, викидати з вікон на проїжджу частину сміття та інші предмети;

ставити дітей ногами, багаж та ручну поклажу на окреме сидіння;

входити в салон та вживати продукти харчування, що можуть забруднити інших пасажирів (морозиво, солодка вата тощо);

користуватись аварійним обладнанням тролейбуса без потреби.

6. ІНФОРМУВАННЯ ПАСАЖИРІВ

6.1. Пасажир має право на своєчасне отримання належної інформації про порядок отримання транспортних послуг, порядок оплати та реєстрації проїзду, графіки руху транспортних засобів, маршрути та з інших питань, що стосуються організації пасажирських перевезень.

6.2. У салоні тролейбуса розміщується така інформація:

витяг із Правил користування міським пасажирським електричним транспортом (у частині прав та обов'язків водія і пасажирів);

позначення входу та виходу;

відомості про розмір штрафу за безквитковий проїзд і перевезення неоплаченого багажу;

відомості про перевізника та страховика (найменування, адреса і телефон);

загальна пасажиромісткість із зазначенням окремо кількості місць для сидіння пасажирів;

позначення місць розташування аварійних виходів (із зазначенням способу їх відчинення), вогнегасника, аптечки та кнопки екстреної зупинки;

напис «Не палити», «Місця для пасажирів з дітьми та інвалідів»;

передній трафарет із номером та назвою маршруту (найменуванням початкового та кінцевого пунктів) розміщується на лицевій стороні зліва від водія, в нижньому кутку лобового скла; боковий трафарет із номером маршруту та найменуванням основних пунктів, де здійснюються проміжні зупинки - на

лівому склі від передніх дверей; задній трафарет із номером маршруту розміщується на правій стороні аварійних виходів (задніх дверей) або на задньому склі;

освітлення інформаційних написів повинні бути такими, щоб їх можна було прочитати у світлу і темну пори доби;

інформаційне забезпечення пасажирів здійснюється виключно державною мовою;

якщо транспортний засіб курсує на підприємство чи місце проведення ремонту, у передній частині такого тролейбуса на світлодіодному показнику маршруту, або на вітровому склі з правої сторони, розміщується напис «В депо».

**Начальник управління
транспорту та зв'язку
Кропивницької міської ради**

Віктор ЖИТНИК